

KAPITOLA PRVNÍ

Začínáme od konce

PŘÍBĚH. Koření každé knihy.

Ve slovníku se píše: „V hlavním významu příběh znamená něco, co se opravdu stalo, označujeme jím nějakou reálnou událost, nějaký skutečný děj, který měl svůj jasný počátek a zřetelný konec.“

A vzápětí slovník dodává: „Může se však jednat jen o popis děje, který je fikcí.“

Tenhle příběh ale žádnou fikcí není, ačkoliv by se tak na první pohled zdát mohlo. Když napíšeme, že je to příběh odhodlání a vůle, bude to znít trochu pateticky. Jenomže skutečnost bývá někdy

opravdu patetická, přestože je neokázalá a docela přirozená. A to i když je pravdivá.

Příběhy píše obvykle život. Lidé. Ti, od kterých byste to čekali, i ti, jejichž příběhy vás po každé překvapí. Lidé obyčejní, výjimeční i zdánlivě nudní, lidé zajímavých profesí i obyčejní úředníci. Dělníci z přístavních doků i bankéři.

A samozřejmě také sportovci. Jen si vzpomeňte, jaké fascinující příběhy napsali třeba Usain Bolt na běžeckém oválu, Reinhold Messner na štítech světových hor nebo Michael Phelps v plaveckém bazénu. Může snad někdo napsat dramatictější příběh, než jaký prožil francouzský chodec Yohann Diniz při závodě na 50 kilometrů na olympiádě v Riu? Může existovat příběh většího zklamání, než jaké prožil italský cyklista Vincenzo Nibali, který si brousil zuby na olympijské vítězství, ale nakonec spadl v čele závodu pár kilometrů před cílem? Může si někdo vymyslet dojemnější příběh, než jaký v Riu předvedly běžkyně na 3000 metrů překážek, a naplnily tak představu o fair play?

Příběhy píšou pochopitelně i fotbalisté. Ostatně, jeden z největších trenérů všech dob britské Premier League Alex Ferguson napsal:

„Každý fotbalový zápas je sám o sobě příběhem.“

Budeme si to pamatovat, až se spolu s pětatiřeceti tisíci diváky vydáme na stadion Allianz Riviera, který od roku 2013 stojí ve čtvrti Saint-Isidore ve francouzském přímořském městě Nice. Ne, nebojte se, ještě po Promenade des Anglais nejezdí šílenec s nákladákem a Nice není symbolem světového terorismu, zatím se k tomuto městu neobracejí vyděšené zraky naší planety.

Ještě pořád je to krásné město francouzského Côte d'Azure. Jeho jméno nevyvolává mrazení, lidé se tu na plážích usmívají a v okolních bistrtech upíjejí růžové provensálské víno. Ještě pořád sem jezdí za sluníčkem a za mořem.

A taky za fotbalem.

Je 27. června 2016, 21 hodin středoevropského času. Slovinský rozhodčí Damir Skomina otvírá osmifinálové utkání mistrovství Evropy ve fotbale Anglie–Island.

Utkání obra s trpaslíkem.

Anglie vstupuje do zápasu skvěle, od čtvrté minuty vede 1:0. Jenomže po další čtvrt hodině už je všechno jinak, a ačkoliv se pak na protivní-

kovu branku valí jeden útok za druhým, všechny jsou bezzubé a čím dál zoufalejší. A po devadesáti minutách už je všechno jasné. Trpaslík obra poráží. V kolébce fotbalu se zachvěje země. Fanoušci skandují: „You’re not fit to wear the shirt!“ Nejste hodni nosit tento dres! Bílé prapory s červeným křížem se sklánějí na půl žerdi. Tři modří lvi ve znaku anglické fotbalové asociace zrudnou hanbou. Neozývá se ani pískot, následuje ledové ticho, jako kdyby ještě nikdo nechápal.

Na jedné straně vybuchuje nadšení a islandští diváci na východní tribuně zahrnují své „Vikiny“ neuvěřitelnými ovacemi, na druhé přecházejí, posedávají a polehávají hráči v bílých dresech, schovávají hlavy v dlaních a některým se v očích lesknou slzy.

Sedí mezi nimi i zklamaný kapitán Wayne Rooney z Manchesteru, který hned na začátku utkání proměnil penaltu a už si myslel, že má vítězství v kapse, ale nakonec musel stejně jako spoluhráči vypít kalich hořkosti do dna. Je na hřišti ze všech nejstarší a ví, že podobná příležitost se mu už nemusí nikdy naskytnout. Je tam i nešťastný téměř třiadvacetiletý útočník Harry Kane, který celou

sezonu zářil v Tottenhamu, ale teď mu nevyšlo nic a byl jen stínem někdejšího bombardáka, je tam stoper Raheem Sterling z Manchesteru, který na hřišti málem vypustil duši, ale stejně to nebylo nic platné. U postranní čáry leží Gary Cahill z Chelsea a nepřítomně zírá do nebe. Obě ty branky si vyčítá, i když na nich neměl bezprostřední podíl. Ale co by byl za obránce, kdyby za prohru nenesl odpovědnost?

Trochu stranou sedí i devětadvacetiletý mladý muž s protáhlým obličejem a krátkými hnědými vlasy. Na útočníka není moc vysoký, neměří ani 180 centimetrů. Teď jako by se jeho tělo zklamáním ještě navíc celé scvrklo. Oběma rukama si objímá kolena a hlavu má svěšenou. Nehrál od začátku, střídal až ve druhém poločase, snažil se, rval se a nevzdával, ale ani to nepomohlo. Jamie Vardy teď patří k poraženým. Dva góly v síti Joea Harta, které vstřelili podceňovaní islandští fotbalisté s posmívaným zubařem na trenérské lavičce, se už prostě vymazat nedají. Čas nelze vrátit zpátky.

Prohra tolik bolí. A francouzské nebe nad stadionem má barvu černého inkoustu, který se rozpívá v očích.

Jenomže my dobře víme, že jednou prohrát neznamena prohrávat napořád. Že po každé prohře musí nutně přijít vítězství. Že nic není definitivní. Že každá noc končí dnem.

V případě tohoto chlapce a jeho mužstva to platí dvojnásob.

Proto si budeme vyprávět jeho příběh.

KAPITOLA DRUHÁ

Tak tedy začátek

POJĎTE, PŮJDEME SE PROJÍT. Že je leden, že fičí studený vítr a chodníky jsou prázdné? Co na tom? Vyhrneme si límce a zima nás nedožene, i když od soutoku pěti řek, Donu, Sheafu, Rivelinu, Loxley a Porteru, to pořádně táhne.

Sheffield.

Tohle město ovšem není žádné vyhledávané centrum, i když se tu v létě točí obří ruské kolo, jsou tu dvě velká divadla, umělecká galerie, dvě vysoké školy a krásné zimní zahrady. Ale v Millhouses Parku dnes mrzne a holé stromy vypadají, jako by se modlily za trochu

tepla. Na letišti Doncaster, které je od města vzdálené třicet kilometrů, ani na jinak frekventovaném autobusovém nádraží na Pond Street moc turistů nevystupuje a obří Bessemerův konvertor v Kelham Island Museu, který je symbolem technického dědictví města, taky mnoho optimismu nepřidá. Do Londýna je odsud skoro tři sta kilometrů a do Manchesteru sice jen dvašedesát, ale stejně je to jako do jiného světa.

Tohle je vážné město. Tady úsměv často nahrazují zaťaté zuby. Však má taky Sheffield v městském znaku heslo: „*Deo Adjuvante Labor Proficit.*“ S Boží pomocí se naše práce zdaří.

Tohle je město ocele a těžby.

Tady se rodí chlapi.

Do pubu The Red Lion na London Road chodí fanoušci Sheffield Wednesday.

„Víte, že v Sheffieldu byl založen nejstarší fotbalovej klub na světě?“ častují každého *greenhorna*, který sem zavítá.

„Původně ty kluci hráli kriket, ale kulatej míč jim učaroval.“

„Jo. Bylo to v roce 1857.“

„Hraje se tu i basket,“ namítá velký chlap, který si právě stahuje palčáky a sundává čepici.

„Jdi do háje s basketem,“ okřikují ho od baru.

„Tohle je fotbalový město,“ říká pyšně jeden ze stálých hostů.

„Sportovní,“ opravuje ho druhý.

Ano, tohle je sportovní město. Je tu zimní stadion, existuje tu ragbyový klub i atletická dráha, na které začal svou závratnou kariéru anglický mílař Sebastian Coe. Kromě fotbalu a basketu se tu hraje i lední hokej a na předměstí se nachází populární stadion pro plochou dráhu Sheffield Tigers Speedway.

Ale my jsme sem v tenhle promrzlý den nepřišli za sportem. Pospícháme na jedno z sheffieldských předměstí, abychom zastihli teprve osmnáctiletou dívku jménem Lisa Clewesová, jak nastupuje do taxíku a v doprovodu svého partnera, o šest let staršího Richarda Gilla, míří do nejbližší porodnice.

O pár hodin později už drží v náručí nově narozeného syna.

Je sobota 11. ledna 1987. Před pár dny se na juniorském mistrovství světa v hokeji ve slo-

venských Piešťanech porvali hokejisté Kanady a Sovětského svazu a byli z turnaje vyloučeni. Počet lidí na Zemi překročil hranici pěti miliard. Svět s obavami hledí do budoucnosti. Od Atlantiku fučí ledový vítr a jeho dech je cítit i ve vnitrozemí. O skály anglického pobřeží se rozbíjejí vlny. V Sheffieldu září do tmy vysoké pece.

Novorozenec nic z toho nevnímá. Hlasitě se hlásí k životu. Tatínek šťastně objímá maminku.

Zbývá ještě do kolonky křestního listu dopsat chlapcovo jméno.

Lisa bere propisovačku, stiskne rty, podívá se na opodál stojícího muže, a když Richard kývne, drobným písmem napíše:

„Jamie Richard Gill.“